

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนา คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการวิจัย 4 ขั้นตอนได้แก่

1. การกำหนดลักษณะของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก เป็น การกำหนดมาตรฐานและรูปแบบของกลุ่มมือฯ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดลักษณะของกลุ่มมือจากการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

1.1 จุดประสงค์ของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่จะพัฒนา

1.2 ลักษณะของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่จะพัฒนา

2. ขั้นตอนออกแบบ ออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มมือฯ ที่กำหนดไว้ใน ขั้นตอนที่ 1 โดยแบ่งเป็น การออกแบบด้านโครงสร้าง การออกแบบด้านเนื้อหา และการออกแบบ ด้านกายภาพ

3. ขั้นพัฒนา สร้างและพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ตาม ลักษณะของกลุ่มมือฯ ที่ได้กำหนดและออกแบบไว้จากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 พร้อมด้วย การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การทดลองในภาคสนาม 2 ครั้ง และการปรับปรุงเพื่อให้ได้คู่มือฯ ตามลักษณะที่กำหนดไว้

4. ขั้นประเมิน ทดลองใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่พัฒนาแล้ว ในภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น และเก็บข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพและ ความสมบูรณ์ของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น

ซึ่งขั้นตอนในการวิจัยทั้ง 4 ขั้นตอนนั้นมีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายละเอียดของกิจกรรม คำถามวิจัย และวิธีการในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยพัฒนา
คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	คำถามวิจัย	วิธีการ	หมายเหตุ
1. กำหนดลักษณะคู่มือฯที่จะพัฒนา	1.1 สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1.1.1 ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการเลือกหนังสือของเด็ก	- สังเคราะห์เอกสาร	
	1.2 กำหนดลักษณะคู่มือฯ	1.2.1 ลักษณะคู่มือทางโครงสร้าง	- จากการสังเคราะห์เอกสาร ข้อ 1.1	
2. ขั้นตอนออกแบบ	2.1 ออกแบบเนื้อหา ออกแบบภาพประกอบ และออกแบบโครงสร้างของคู่มือฯ	1.2.2 ลักษณะคู่มือทางเนื้อหา		
		1.2.3 ลักษณะคู่มือทางกายภาพ		
3. ขั้นพัฒนา	3.1 ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในคู่มือฯ	2.1.1 เนื้อหาในคู่มือฯ มีเรื่องใดบ้าง	- จากการสังเคราะห์เอกสาร	
		2.1.2 โครงสร้างของเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างไร	- จัดพิมพ์ / เขียนเนื้อหาเป็นลำดับ	
		2.1.3 การจัดลำดับเนื้อหาของคู่มือฯ เป็นอย่างไร		
		2.1.4 แบบทำนาลักษณะหนังสือที่ใช้ในคู่มือฯเป็นอย่างไร		
		2.1.5 ภาพประกอบลักษณะใดที่เหมาะสมกับเนื้อหาของคู่มือฯ	- จากการสังเคราะห์เอกสาร	
			- ร่างภาพประกอบคู่มือฯ	
		3.1.1 คู่มือฯ มีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์การวิจัยหรือไม่	- เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณา	
		3.1.2 แบบทำนาลักษณะหนังสือที่ใช้ในคู่มือฯ มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์หรือไม่	- หาค่าดัชนีความเหมาะสมของคู่มือและรับข้อเสนอนะจากผู้เชี่ยวชาญ	- สถิติที่ใช้ได้แก่สถิติหาค่า IOC
		3.1.3 การใช้ภาษาในคู่มือฯ มีความเหมาะสมหรือไม่	- ปรับปรุงคู่มือตามข้อเสนอแนะและปรับปรุงความเหมาะสมของคู่มือในประเด็นที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	คำถามวิจัย	วิธีการ	หมายเหตุ
3. ขั้นพัฒนา (ต่อ)	3.2 สร้างรูปเล่มจำลอง		- ใช้ผลการปรับปรุงเนื้อหาตามข้อ 3.1 และลักษณะคู่มือตามข้อ 1.2 และการออกแบบในข้อ 2.1	
	3.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปเล่มจำลอง	3.3.1 รูปเล่มจำลองของคู่มือฯ มีการออกแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ 3.3.2 รูปเล่มจำลองของคู่มือฯ มีการออกแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่	- เสนอผู้เชี่ยวชาญ - หาค่าดัชนีความเหมาะสมของคู่มือและรับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ - ปรับปรุงคู่มือตามข้อเสนอแนะและปรับปรุงความเหมาะสมของคู่มือในประเด็นที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5	- สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติค่า IOC
	3.4 จัดทำรูปเล่มต้นฉบับตามรูปเล่มจำลองที่แก้ไขแล้ว		- พิมพ์ , วาดภาพประกอบ และจัดทำรูปเล่ม	
	3.5 สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลของการทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ของผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์ ของเด็ก		- สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ประธานและกรรมการควบคุมฯ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษาและพิจารณาข้อที่เหมาะสม	
	3.6 ทดลองภาคสนามครั้งที่ 1	3.6.1 คู่มือมีข้อบกพร่องด้านความถูกต้องของภาษา ความชัดเจนของภาษา และภาพ ความ	- ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองทดลองใช้คู่มือ ทำนายลักษณะหนังสือ 3 อันดับ	- กลุ่มตัวอย่าง 6 คู่ จากการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

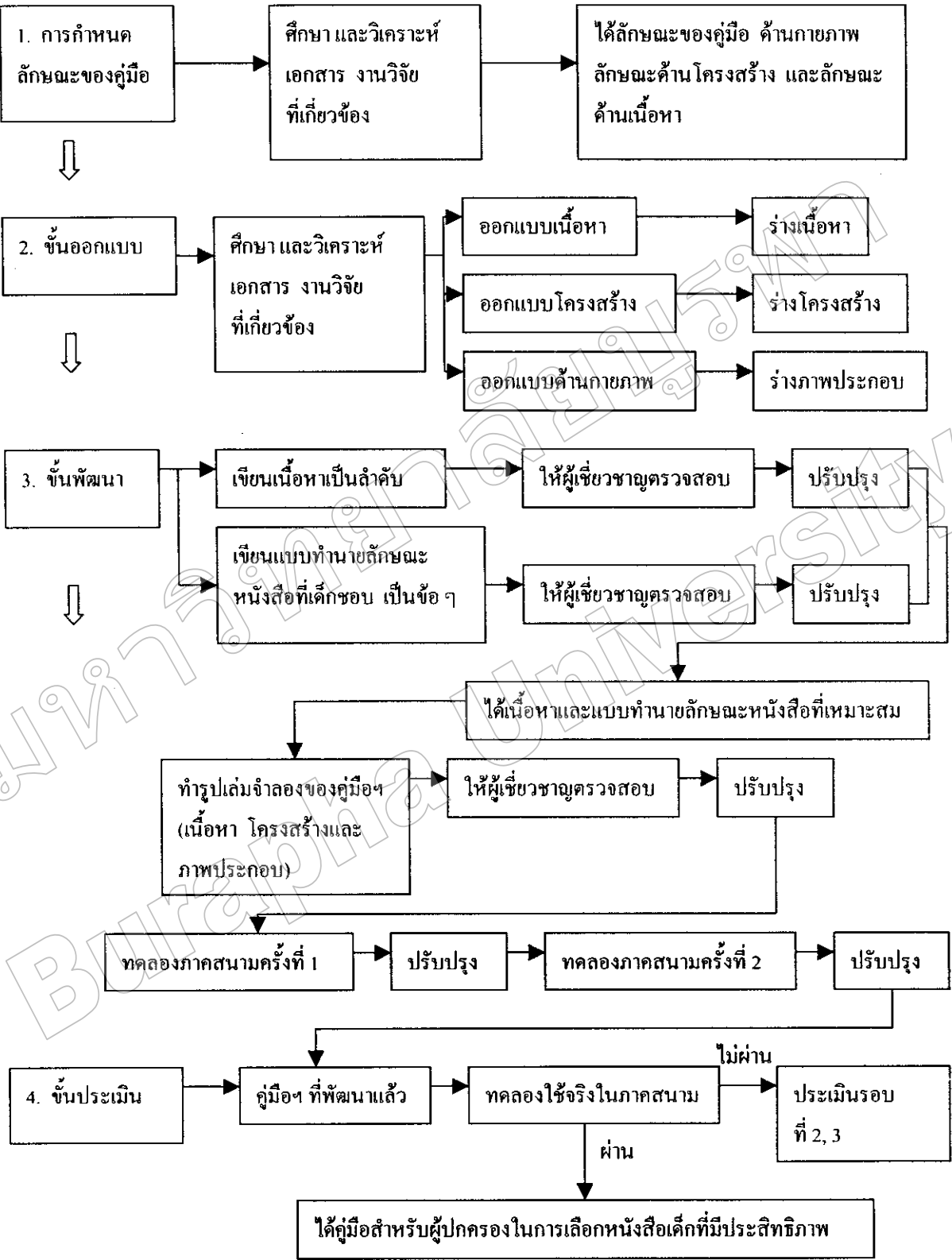
ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	คำถามวิจัย	วิธีการ	หมายเหตุ
3. ขั้นพัฒนา (ต่อ)	3.6 ทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 (ต่อ)	สอดคล้องกับความ เป็นจริงตามเนื้อหา หรือไม่ อย่างไร	2 ด้าน คือด้านประเภท และด้าน โครงเรื่องเรียง ตามลำดับ และให้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็ก เลือกหนังสือ 3 เล่ม ตามความพึงพอใจ ของตัวเอง ตามลำดับ ผู้วิจัยสังเกตการ ใช้คู่มือ ตรวจสอบ ความสอดคล้องใน การเลือกหนังสือ ของผู้ปกครอง และเด็ก สัมภาษณ์ ผู้ปกครองถึงข้อคิดเห็น ความพึงพอใจและ ข้อบกพร่องของคู่มือ - รวบรวมข้อมูลจาก การสังเกต และ สัมภาษณ์ เพื่อ การปรับปรุงครั้งที่ 1 - จากข้อมูลในการ ทดลองภาคสนาม ครั้งที่ 1 - ทำเช่นเดียวกับ ข้อ 3.6 แต่เปลี่ยน กลุ่มตัวอย่าง - ผู้วิจัยสังเกตการ ใช้คู่มือ ตรวจสอบ ความสอดคล้อง ในการเลือกและ จัดอันดับหนังสือ ของผู้ปกครองและเด็ก	- หนังสือ มีรหัสบอก ประเภทและ โครงเรื่อง
	3.7 ปรับปรุงคู่มือครั้งที่ 1			
	3.8 ทดลองภาคสนามครั้งที่ 2	3.8.1 คู่มือมีข้อบกพร่องด้าน ความสอดคล้องกับ ความเป็นจริงตามเนื้อหา หรือไม่ อย่างไร	- ทำเช่นเดียวกับ ข้อ 3.6 แต่เปลี่ยน กลุ่มตัวอย่าง - ผู้วิจัยสังเกตการ ใช้คู่มือ ตรวจสอบ ความสอดคล้อง ในการเลือกและ จัดอันดับหนังสือ ของผู้ปกครองและเด็ก	- สถิติที่ใช้ สถิติทดสอบ ไคสแคว์ และ Z-test

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	คำถามวิจัย	วิธีการ	หมายเหตุ
3. ขั้นพัฒนา (ต่อ)	3.8 ทดลองภาคสนามครั้งที่ 2 (ต่อ)		สัมภาษณ์ ผู้ปกครองถึง ข้อคิดเห็น ความ พึงพอใจ และข้อ บกพร่องของกลุ่ม - กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็ก ในปกครองที่กำลัง ศึกษาอยู่ชั้นป.1-6 โรงเรียนชุมชนวัดศรี ประจันตคาม 36 คู่ - รวบรวมข้อมูลโดย การสังเกต และ สัมภาษณ์ เพื่อ ปรับปรุงคู่มือครั้งที่ 2 - จากข้อมูลในการ ทดลองภาคสนาม ครั้งที่ 2	- สุ่มแบบ หลาย ขั้นตอน
	3.9 ปรับปรุงคู่มือครั้งที่ 2			
	3.10 ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของคู่มือก่อนการทดลอง ใช้จริงในภาคสนาม ในขั้นประเมิน			
4. ขั้นประเมิน	4.1 สร้างเครื่องมือในการ เก็บข้อมูลของการทดลอง ใช้จริงในภาคสนาม ได้แก่ แบบสอบถามวัด ระดับความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง คอคู่มือ และแบบบันทึกอันดับ การเลือกหนังสือ		- สร้างแบบสอบถาม ให้ประธานและ กรรมการควบคุมฯ พิจารณาตรวจสอบ ครอบคลุมของ เนื้อหาและสำนวน ภาษาและพิจารณา ข้อที่เหมาะสม - ทำเช่นเดียวกับข้อ 3.6 และข้อ 3.8 แต่ เปลี่ยนกลุ่มตัวอย่าง	- มาตรา วัดทัศนคติ ของลิเคร์ท ซึ่งตรวจสอบ โดยคุณภาพ ประธานฯ ควบคุม วิทยานิพนธ์
	4.2 การทดลองใช้จริง ในภาคสนาม	4.2.1 คู่มือมีประสิทธิภาพ ในการเลือกหนังสือได้ตรง ตามความพึงพอใจ		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	คำถามวิจัย	วิธีการ	หมายเหตุ
4. ขั้นประเมิน (ต่อ)	4.2 การทดลองใช้จริง ในภาคสนาม (ต่อ)	ของเด็กหรือไม่	- ผู้วิจัยสังเกตการใช้ คู่มือฯ ตรวจสอบ ความสอดคล้องใน การเลือกหนังสือ ของผู้ปกครองและเด็ก	
		4.2.2 คู่มือตรงตามความ พึงพอใจในการใช้ของ ผู้ปกครองหรือไม่	- ให้ผู้ปกครองทำ แบบสอบถามวัด ระดับความพึงพอใจ - กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็ก ในปกครองที่กำลัง ศึกษาอยู่ในชั้นป. 1-6 โรงเรียนชุมชนวัดศรี ประจันตคาม 96 คู่	- มาตราวัด ทัศนคติ ของลิเคิร์ต
	4.3 การจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล	4.3.1 ประเมินประสิทธิภาพ ในการเลือกหนังสือว่ามี หรือไม่ อย่างไร	- หาความสอดคล้องของ การเลือกหนังสือเด็ก ของผู้ปกครอง หลังการ ใช้คู่มือฯ กับทางเลือก หนังสือเด็ก ที่ เรียงตามความ พึงพอใจของเด็ก	- สถิติที่ใช้ สถิติทดสอบ ไคสแควร์ และ Z-test
		4.3.2 ประเมินความพึงพอใจ ในการใช้คู่มือของ ผู้ปกครองว่ามีหรือไม่ อย่างไร	- หาค่าความพึงพอใจ ในการใช้คู่มือของ ผู้ปกครอง	- สถิติที่ใช้ มัชฌิม เลขคณิต และความ แปรปรวน
	4.4 ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ตาม แนวทางของข้อมูล ที่ได้ จากการทดลอง ใช้จริงในภาคสนาม		- จากข้อมูลในข้อ 4.3	

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

การกำหนดลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ครั้งนี้เกิดขึ้นจากกรณีที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ไม่ทราบแนวทางในการเลือกหนังสือให้เหมาะสมและตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา โดยกำหนดประเด็นปัญหาที่จะทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่าจะพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กอย่างไร ให้ได้ผลของการเลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก ดังนั้น จุดประสงค์และลักษณะคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก จากการพัฒนาดังนี้ จึงต้องสอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่จะทำการศึกษาวิจัย คือ

จุดประสงค์ของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

1. เมื่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก เล่มนี้เป็นไปตามกระบวนการพัฒนาแล้วจะสามารถใช้เลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็กได้
2. เมื่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก เล่มนี้เป็นไปตามกระบวนการพัฒนาแล้ว จะสามารถใช้งานได้ง่าย และมีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยผู้ใหญ่

ลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

ลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่จะพัฒนาคือลักษณะต่าง ๆ ที่จะทำให้อ่านคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่จะพัฒนา สามารถตอบสนองจุดประสงค์ทั้ง 2 ประการได้ ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะของคู่มือฯ นี้ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ลักษณะด้านกายภาพ
2. ลักษณะด้านโครงสร้าง
3. ลักษณะด้านเนื้อหา

ซึ่งลักษณะทั้ง 3 ด้านผู้วิจัยได้กำหนดให้มีรายละเอียด ดังนี้

1. ลักษณะด้านกายภาพ อันเป็นลักษณะภายนอกของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้มีรายละเอียด ได้แก่

1.1 ให้คู่มือฯ เล่มนี้เป็นหนังสือภาพประกอบเรื่อง กล่าวคือจะมีเนื้อหาแต่งเป็นเรื่องราวตามโครงเรื่องโดยมีภาพประกอบตามโครงเรื่อง เพื่อให้ผู้ใช้คู่มือฯ เล่มนี้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไปพร้อม ๆ กับความรู้

1.2 ชนิดของภาพประกอบส่วนปก ภาพการ์ตูนสีสดใส เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ใช้คู่มือฯ แต่ทั้งนี้การดูที่ออกแบบขึ้นนั้นคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้คู่มือฯ คือวัยผู้ใหญ่ด้วย

1.3 ชนิดของภาพประกอบส่วนเนื้อหา ภาพการ์ตูนลายเส้น สีขาว-ดำ เพื่อความสบายตา และไม่เป็นการดึงความสนใจของผู้ใช้คู่มือฯ จนเกินไป

1.4 ขนาดรูปเล่ม A5 (5.83 นิ้ว x 8.27 นิ้ว) จำนวนหน้า 30 - 60 หน้าเพื่อให้คู่มือฯ มีขนาดเล็ก สะดวกต่อการพกพาและการอ่าน

1.5 รูปแบบตัวอักษรหัวกลม อ่านง่าย เช่น AngsanaUPC CordiaUPC และขนาดตัวอักษรส่วนเนื้อหาภายในเล่ม 16 พอยท์

2. ลักษณะด้านโครงสร้าง จะช่วยให้คู่มือฯ สามารถใช้งานได้ง่าย และมีความเหมาะสม และตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยผู้ใหญ่ โดยลักษณะด้านโครงสร้างที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ คือรูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป และรูปแบบโครงสร้างของการเขียนหนังสือสารคดี โดยนำลักษณะสำคัญบางประการของบทเรียนสำเร็จรูปมากำหนดลักษณะด้านโครงสร้างของคู่มือฯ เนื่องจากเชื่อว่าบทเรียนสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือของการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งจัดทำด้วยความละเอียดรอบคอบ เสนอเรื่องราวอย่างเป็นระบบตามลำดับเนื้อหา จากความรู้เบื้องต้น ไปสู่ความรู้ใหม่ที่ซับซ้อน โดยให้เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูปจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (สมนึก สุวรรณมูล, 2542) แล้วกำหนดลักษณะด้าน โครงสร้างของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่

2.1 เนื้อหาแบ่งออกเป็นตอนย่อย ๆ

2.2 เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยมีขนาดแตกต่างกันเพื่อให้ผู้ใช้คู่มือฯ ได้เรียนรู้ทีละน้อย จากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่ความรู้ใหม่เป็นการเร้าความสนใจไปในตัว

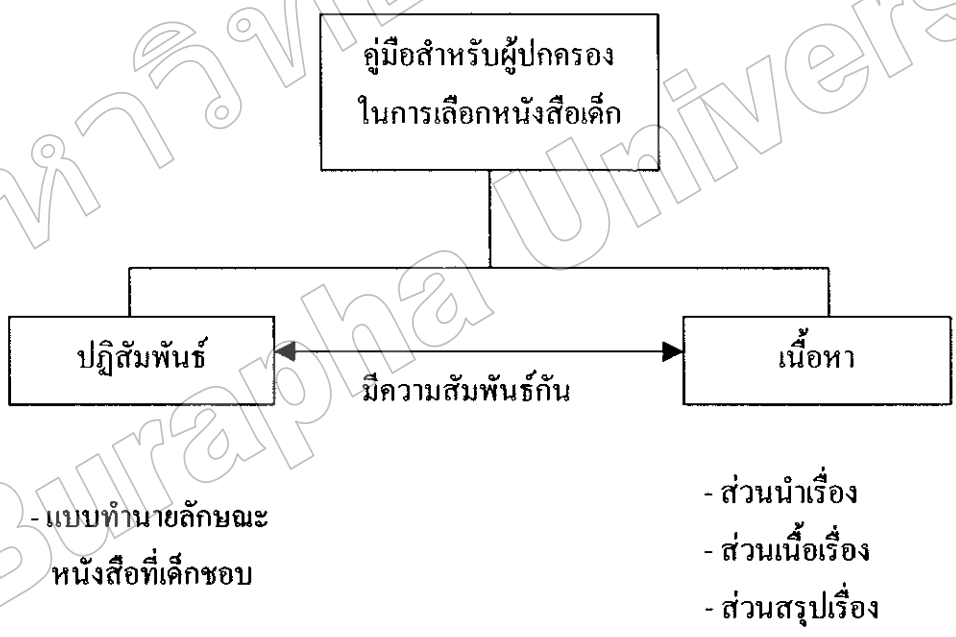
2.3 กระตุ้นให้ผู้ใช้คู่มือฯ ตอบสนอง โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเด็กในปกครองของผู้ใช้ ให้ผู้ใช้ตอบ ซึ่งคำถามที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นนั้น คือ แบบทำนายลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ อันจะประกอบอยู่ในโครงสร้างของคู่มือฯ ส่วนปฏิสัมพันธ์ โดยแบบทำนายลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบนั้นจะเป็นตัวทำนายลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประเภทและด้าน โครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ

แบบทำนายลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวช่วย และเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสังเกต ลักษณะแห่งวัย บุคลิกภาพ ความถนัด และความสนใจของเด็กในปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายเล่มพบว่า ลักษณะแห่งวัย บุคลิกภาพ ความถนัด และความสนใจของเด็กนี้จะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าเด็กชอบหนังสือลักษณะใด ดังนั้น แบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบนี้จึงถือเป็นส่วนสำคัญของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่จะบ่งชี้ว่า คู่มือฯ จะสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือเด็กได้ตรงกับความต้องการของเด็กหรือไม่ หากแบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็ก

ชอบมีประสิทธิภาพสามารถเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็ก กลุ่มนี้สำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กก็จะมีประสิทธิภาพในด้านการเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็กด้วย

ลักษณะของแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบในคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นแบบสอบถามปลายปิด ให้ผู้ใช้เลือกตอบตามความเป็นจริง ซึ่งเมื่อผู้ใช้คู่มือฯ เลือกตอบเสร็จสิ้นแล้วให้ผู้นำผลของการเลือกไปตรวจคะแนนลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ แล้วหาคำร้อยละในแต่ละด้าน จากนั้นจึงจัดอันดับคำร้อยละที่ได้เป็น 3 อันดับ แล้วจึงอ่านคำทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบในแต่ละอันดับต่อไป

2.4 การจัดเนื้อหาเรียงลำดับเมื่อผู้ใช้ตอบคำถามแล้ว ก็ให้เรียนรู้ในเนื้อหาตอนต่อไป ซึ่งโครงสร้างของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กเล่มนี้ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงโครงสร้างของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

- 3. ลักษณะด้านเนื้อหา กำหนดให้มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหา 3 ส่วน ได้แก่
 - 3.1 ส่วนนำเรื่อง ได้แก่ ความสำคัญของการเลือกหนังสือเด็ก
 - 3.2 ส่วนเนื้อเรื่อง ได้แก่ การเลือกหนังสือเด็ก ที่มีความเหมาะสม และตรงตามความต้องการผู้อ่านวัยเด็ก ด้วยการพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ในเรื่องระดับอายุ และเพศ เป็นเนื้อหาหลัก รวมไปถึงรายละเอียดในเรื่องสติปัญญา ความถนัดตามธรรมชาติ และ

สิ่งแวดล้อมของเด็กเป็นเนื้อหาเสริม และการพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานของหนังสือ ในเรื่อง เนื้อหา โครงเรื่อง และลักษณะด้านกายภาพของหนังสือเด็ก โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.2.1 การเลือกหนังสือเด็ก โดยพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ได้แก่

3.2.1.1 ระดับอายุ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกระดับอายุ ออกเป็น 3 ระดับย่อย ได้แก่ ระดับอายุ 6 – 7 ปี ระดับอายุ 8 – 9 ปี และระดับอายุ 10 – 11 ปี

3.2.1.2 เพศ ได้แก่ เพศหญิง และเพศชาย

3.2.1.3 สถิติปัญญา ได้แก่ สถิติปัญญาสูง สถิติปัญญานกลาง และสถิติปัญญาต่ำ

3.2.1.4 ความถนัดตามธรรมชาติ เช่น ความถนัดทางศิลปะ ความถนัดทางคณิตศาสตร์ ความถนัดทางกีฬา ฯลฯ

3.2.1.5 สิ่งแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

3.2.2 การเลือกหนังสือเด็ก โดยพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานของหนังสือ ได้แก่

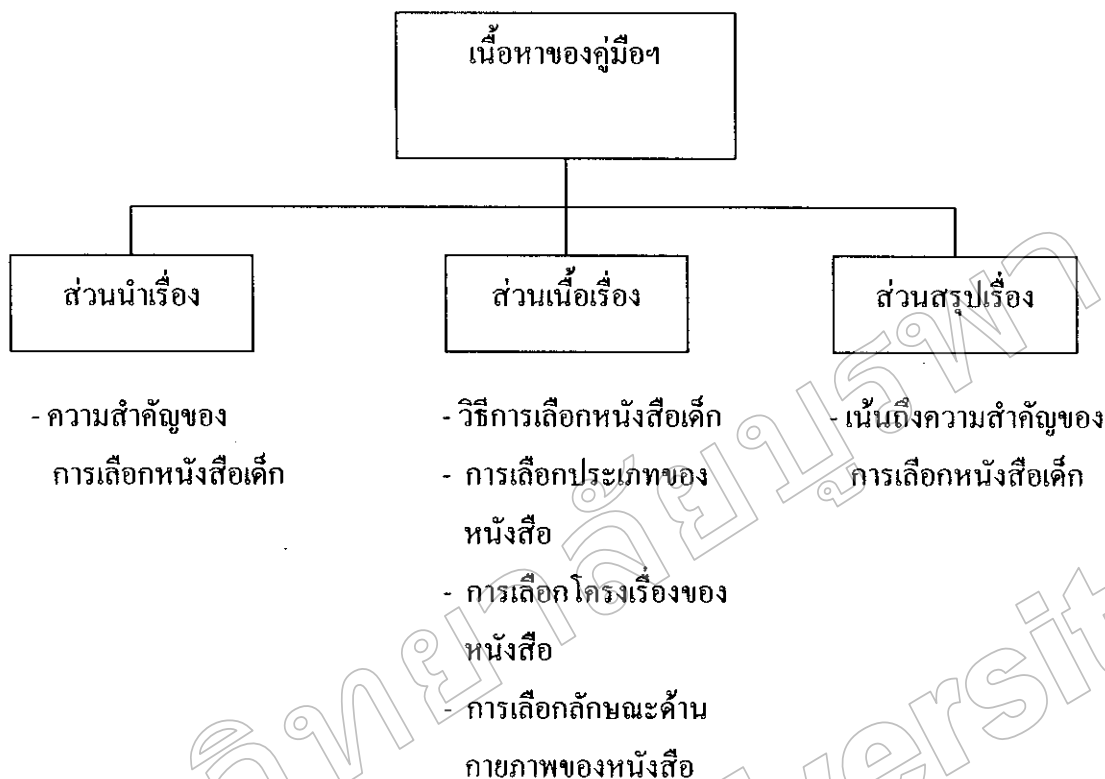
3.2.2.1 ด้านประเภท ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ หนังสือภาพ หนังสือนิยายหรือหนังสือนิทาน หนังสือกวีนิพนธ์หรือหนังสือร้อยกรอง หนังสือชีวประวัติ หนังสือความรู้ทั่วไป หนังสือการ์ตูน และหนังสือกิจกรรมหรือหนังสือชุดกิจกรรม

3.2.2.2 ด้านโครงเรื่อง แบ่งออกเป็นโครงเรื่อง 7 โครงเรื่อง ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย เรื่องเกี่ยวกับกีฬา เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ เรื่องเกี่ยวกับความรัก เรื่องลึกลับและเรื่องสืบสวน เรื่องเกี่ยวกับชีวิตสัตว์ และเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์

3.2.2.3 ด้านกายภาพ

3.3 ส่วนสรุปเรื่อง

โดยเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กเล่มนี้ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงเนื้อหาของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

ขั้นตอนออกแบบ

การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในขั้นตอนออกแบบนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ออกแบบลักษณะภายในของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่ การออกแบบโครงสร้าง และออกแบบเนื้อหาของกลุ่มมือฯ ตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นกำหนดลักษณะของคู่มือฯ

2. ออกแบบลักษณะด้านกายภาพคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่ การออกแบบภาพปก และการออกแบบภาพประกอบของคู่มือฯ

โดยการพัฒนาคู่มือฯ ในขั้นตอนออกแบบนี้ มีวิธีการดังแสดงเป็นลำดับ คือ

1. ศึกษาวิธีการผลิตคู่มือ และหนังสือรูปแบบต่างๆ จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (นพกาญจน์ เจษฎาพิฑูร, 2545, สมพร จารุณี, 2538, อัญชลี ทองเอน, 2541)

2. กำหนดหัวข้อต่างๆ ที่จะเขียน และวางโครงเรื่องที่เขียนเป็นลำดับเรื่องราว ก่อน – หลัง จากง่ายไปหายาก ให้มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยต่างๆ (คัลลินเนน เบอร์นิส, ม.ป.ป., จวีวรรณ กุหาภินันท์, 2542 ก, บันลือ

พฤษะวัน, 2533, มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 2537, แม้นมาส ชวลิต, 2544, วินัย รอดจำข, 2540, วิริยะ สิริสิงห, 2537, ศรีรัตน์ เจริญจันทร์, 2536, สุนทรี คุณจักร, ม.ป.ป.) โดยหัวข้อต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยจะเขียนในคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่

2.1 บทที่ 1 บทนำ

2.1.1 การเลือกหนังสือเด็กมีความสำคัญอย่างไร

2.1.2 การเลือกหนังสือเด็กเป็นหน้าที่ของใคร

2.1.3 การเลือกหนังสือเด็ก ต้องพิจารณาอะไรบ้าง

2.2 บทที่ 2 แนะนำคู่มือฯ

2.2.1 ปัญหาในการเลือกหนังสือเด็กคืออะไร

2.2.2 แนะนำคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก สามารถช่วยเลือกหนังสือเด็กได้อย่างไร

2.2.3 แนะนำวิธีใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

2.3 บทที่ 3 ประเภทของหนังสือที่เด็กชอบ

2.3.1 แบบทำนายประเภทของหนังสือที่เด็กชอบ

2.3.2 คำทำนายประเภทของหนังสือที่เด็กชอบและข้อแนะนำ 7 ประการ

2.4 บทที่ 4 โครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ

2.4.1 แบบทำนายโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ

2.4.2 คำทำนายโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบและข้อแนะนำ 7 ประการ

2.5 บทที่ 5 ข้อสังเกต

2.5.1 ลักษณะด้านกายภาพของหนังสือที่เด็กชอบเป็นอย่างไร

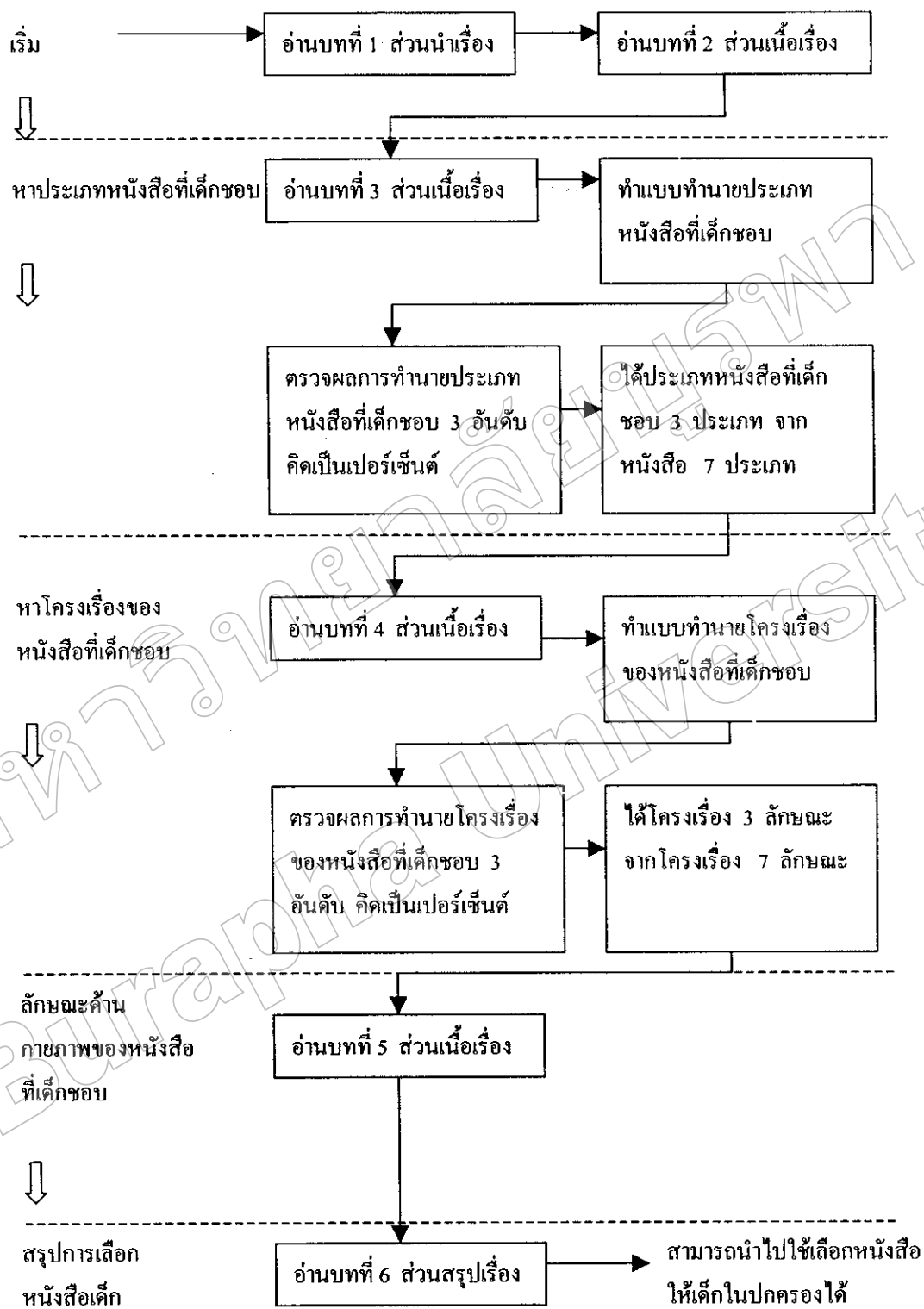
2.5.2 ข้อสังเกตและรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ในการเลือกหนังสือเด็กมีอะไรบ้าง

2.6 บทที่ 6 บทสรุป

2.6.1 คุณลักษณะของหนังสือเด็กที่ดีประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

2.6.2 เน้นถึงความสำคัญของการเลือกหนังสือเด็ก

เมื่อได้ออกแบบเนื้อหาและโครงเรื่องคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดปฏิสัมพันธ์ที่ผู้ใช้คู่มือฯ จะต้องกระทำได้เป็นขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงปฏิสัมพันธ์ที่ผู้ใช้คู่มือฯ จะต้องกระทำการในการใช้คู่มือฯ

3. ร่างเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กเป็นร้อยแก้ว โดยใช้ภาษาง่าย ๆ กระชับ

4. ร่างคำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ของแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ เป็นข้อ ๆ ตามประเด็นที่ใช้ทำนาย จากการกำหนดลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กข้างต้นทำให้ทราบเป้าหมายของการสร้างแบบทำนาลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ นั่นคือ สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวช่วย และเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสังเกต ลักษณะแห่งวัย บุคลิกภาพ ความถนัด ความสนใจของเด็กในปกครอง ฯลฯ ซึ่งลักษณะแห่งวัย บุคลิกภาพ ความถนัด ความสนใจของเด็ก ฯลฯ จะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าเด็กชอบหนังสือลักษณะใดใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประเภทของหนังสือที่เด็กชอบ และด้านโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ โดยการร่างคำถามในแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบนั้น ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการอ่าน แบบทดสอบบุคลิกภาพ และคำถามทางจิตวิทยาต่าง ๆ (กรมวิชาการ, 2540, คัลลิแนน, ม.ป.ป., จินตนา ไบกาซูบี, 2534, ฉันทนิช อัสวนนท์, 2543, ทวีศักดิ์ ญาณประทีป, 2537, นากาโอะ ทาคาฮิโกะ และไซโตะ อิชามู, 2545, บันลือ พฤษะวัน, 2533, มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 2537, แม้นมาส ชวลิต, 2544, วินัย รอดง่าย, 2540, วิริยะ สิริสิงห, 2537, ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2536, สมพร จารุณี, 2538) แล้วจึงสังเคราะห์ออกมาเป็นคำถามในประเด็นต่าง ๆ ดังได้แสดงเป็นตัวอย่าง คือ

4.1 คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ของแบบทำนายประเภทของหนังสือที่เด็กชอบ โดยมีตัวอย่าง เช่น

4.1.1 หนังสือภาพ คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.1.1 เด็กในปกครองของท่านมีอายุ 6 – 7 ปี

4.1.1.2 เด็กในปกครองของท่านอ่านหนังสือได้ไม่คล่อง

4.1.2 หนังสือนิยายหรือหนังสือนิทาน คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.2.1 เด็กในปกครองของท่านชอบเรื่องเจ้าหญิงเจ้าชาย

4.1.2.2 เด็กในปกครองของท่านชอบฟังนิทานก่อนนอน

4.1.3 หนังสือกวีนิพนธ์หรือหนังสือร้อยกรอง คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.3.1 เด็กในปกครองของท่านมีอายุ 9 – 10 ปี

4.1.3.2 เด็กในปกครองของท่านเป็นเพศหญิง

4.1.4 หนังสือชีวประวัติ คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.4.1 เด็กในปกครองของท่านมีอายุ 9 – 10 ปี

4.1.4.2 เด็กในปกครองของท่านอ่านหนังสือได้คล่อง

4.1.5 หนังสือความรู้ทั่วไป คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.5.1 เด็กในปกครองของท่านมีอายุ 8 – 10 ปี

4.1.5.2 เด็กในปกครองของท่านชอบค้นหาความจริง

4.1.6 หนังสือการ์ตูน คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.1.6.1 เด็กในปกครองของท่านติดภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์

4.1.6.2 เด็กในปกครองของท่านชอบซื้อขนมที่มีของแถมเป็นการ์ตูน

4.1.7 หนังสือกิจกรรมหรือหนังสือชุดกิจกรรม คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น

ตัวทำนาย คือ

4.1.7.1 เด็กในปกครองของท่านมีอายุ 8 – 10 ปี

4.1.7.2 เด็กในปกครองของท่านชอบประดิษฐ์ ประคอง

4.2 คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ของแบบทำนายโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กชอบ

ตัวอย่าง เช่น

4.2.1 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น

ตัวทำนาย คือ

4.2.1.1 เด็กในปกครองของท่านชอบเสี่ยงทำอะไรแปลก ๆ

4.2.1.2 เด็กในปกครองของท่านไม่ชอบนั่งอยู่นิ่ง ๆ

4.2.2 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับกีฬา คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น

ตัวทำนาย คือ

4.2.2.1 ขวัญใจของเด็กในปกครองของท่านเป็นนักกีฬา

4.2.2.2 เด็กในปกครองของท่านมีกีฬาเป็นงานอดิเรก

4.2.3 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น

ตัวทำนาย คือ

4.2.3.1 เด็กในปกครองของท่านนั่งจัดของเล็ก ๆ น้อย ๆ ในบ้านอยู่เป็นประจำ

4.2.3.2 เด็กในปกครองของท่านสามารถทำงานหาเงินได้

4.2.4 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับความรัก คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น

ตัวทำนาย คือ

4.2.4.1 เด็กในปกครองของท่านมีพี่ – น้อง

4.2.4.2 เด็กในปกครองของท่านเป็นเด็กเพศหญิง

4.2.5 หนังสือที่มีโครงเรื่องลึกลับและเรื่องสืบสวน คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์
ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.2.5.1 เด็กในปกครองของท่านชอบแฮร์รี พอตเตอร์

4.2.5.2 เด็กในปกครองของท่านเป็นคนชอบหาเหตุผล

4.2.6 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับชีวิตสัตว์ คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์ ที่เป็น
ตัวทำนาย คือ

4.2.6.1 บ้านของท่านมีสัตว์เลี้ยง

4.2.6.2 เด็กในปกครองของท่านชอบดูสารคดีเกี่ยวกับชีวิตสัตว์

4.2.7 หนังสือที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คำถามในส่วนปฏิสัมพันธ์
ที่เป็นตัวทำนาย คือ

4.2.7.1 เด็กในปกครองของท่านชอบและแกะเครื่องไฟออกดูเป็นชิ้น ๆ

4.2.7.2 เด็กในปกครองของท่านมีความริเริ่มสร้างสรรค์

5. ออกแบบภาพประกอบปก และภาพประกอบในเนื้อเรื่องแต่ละลำดับ

6. ร่างภาพประกอบปก และภาพประกอบในเนื้อเรื่องแต่ละลำดับ

ขั้นพัฒนา

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ในขั้นพัฒนา
คือ

1. สร้างและพัฒนาเนื้อหาของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก
2. สร้างและพัฒนาคำถามปฏิสัมพันธ์ในแบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ
3. สร้างและพัฒนารูปเล่มจำลองของกลุ่มมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก
4. สร้างและพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กให้ได้ประสิทธิภาพใน
ด้านการใช้เลือกหนังสือได้ตรงตามความพึงพอใจของเด็ก และประสิทธิภาพในด้านความง่ายใน
การใช้งานและตรงตามความพึงพอใจของผู้ใช้

กลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างในการทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็กในปกครอง
ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัด
ปราจีนบุรี 6 คู่ ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย
2. กลุ่มตัวอย่างในการทดลองภาคสนามครั้งที่ 2 ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็กในปกครอง
ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัด

ปราจีนบุรี 36 คู่ ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี โดยผู้วิจัยสุ่มเลือกห้องเรียนระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากรายชื่อเด็กนักเรียนในห้องเรียนนั้น ๆ ห้องละ 6 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 36 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและเด็กในปกครองทั้งสิ้นเป็น 36 คู่

การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในชั้นพัฒนา มีวิธีการดังนี้

1. เขียน และจัดพิมพ์เนื้อหาเป็นลำดับตามที่ได้ร่างไว้ในชั้นออกแบบ พร้อมทั้งเขียนและจัดพิมพ์คำถามส่วนปฏิสัมพันธ์ ของแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ เป็นข้อ ๆ ตามตัวทำนาลักษณะในแต่ละด้านของหนังสือ

2. เสนอเนื้อหาและคำถามส่วนปฏิสัมพันธ์ ของแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบที่จัดพิมพ์ขึ้นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษา ความสอดคล้องและความเหมาะสม ด้วยการหาค่าดัชนีความเหมาะสมของเนื้อหา ของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กและการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ กับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ คือ

2.1 นางสาวจินตนา ไบกาซูย์ ผู้อำนวยการสถาบันการแปลหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 ดร.มนัส บุญประกอบ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3 ผศ.ดร.ระพีพร ฉายวิมล อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาแนะแนวทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.4 ดร.พาสนา จุลรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.5 อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ อาจารย์ประจำภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเสนอเนื้อหาและคำถามส่วนปฏิสัมพันธ์ต่อผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยใช้แบบประเมินเพื่อหาค่าดัชนีความเหมาะสมของเนื้อหา ของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กและแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ กับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ โดยประยุกต์รูปแบบแบบประเมินฯ จากแบบการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การสอน (เสรี ชัดแจ้ง, 2544, หน้า 164-168)

ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

+ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่มีความเหมาะสม

$$ICO = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความเหมาะสมของเนื้อหาของกลุ่มสำหรับผู้ปกครอง
ในการเลือกหนังสือเด็ก

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนีความเหมาะสมของเนื้อหาของกลุ่มสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก
ที่คำนวณได้ในด้านใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 กลุ่มเนื้อหาที่พัฒนาในด้านนั้นมีความเหมาะสม
ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.5 ต้องพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขกลุ่มเนื้อหา ในด้านนั้น ๆ ให้ดีขึ้น และถ้าค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างคำถามทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ กับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบที่
คำนวณได้ในข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าคำถามในข้อนั้น ๆ สามารถทำนายลักษณะ
ของหนังสือที่เด็กชอบได้ ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.5 ต้องพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขคำถามทำนายลักษณะ
ของหนังสือในข้อนั้น ๆ (เสรี ชัดเข้ม, 2544, หน้า 164-168)

3. การปรับปรุงเนื้อหาและคำถามส่วนปฏิสัมพันธ์ ของแบบทำนายลักษณะหนังสือที่
เด็กชอบที่จัดพิมพ์ขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

3.1 ด้านเนื้อหา

3.1.1 เนื้อหาของกลุ่มเนื้อหา ในบทที่ 2 ควรปรับปรุงไปอยู่ในส่วนของคำนำ เพื่อ
ความเหมาะสม และเพื่อลดเนื้อหาของกลุ่มเนื้อหา ให้เหลือ 5 บท จากเดิมที่มี 6 บท

3.1.2 เนื้อหาของกลุ่มเนื้อหา ส่วนของคำถามปฏิสัมพันธ์ในบทที่ 3 และบทที่ 4
ควรเรียบเรียงให้มีความง่ายและสั้นกระชับยิ่งขึ้น

3.1.3 ควรตัดเนื้อหาบางส่วนที่เยิ่นเย้อออก เพื่อให้กลุ่มเนื้อหา มีความน่าติดตาม และ
มีความน่าสนใจ

3.1.4 ปรับปรุงภาษาทางวิชาการให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยการใช้ภาษาง่าย ๆ เป็น
ลักษณะการพูดคุยกับผู้อ่าน ได้แก่

3.1.4.1 คำว่าแบบทำนาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ ปรับปรุงเป็น แบบทาลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ

3.1.4.2 คำว่าเด็กในปกครอง ปรับปรุงเป็น เด็กผู้อ่าน

3.1.4.3 คำว่าโครงเรื่อง ปรับปรุงเป็น เรื่อง

3.1.5 ชื่อย่อของหมวดหนังสือในบทที่ 3 และบทที่ 4 จากเดิมที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษ เปลี่ยนเป็นตัวย่อภาษาไทย และตัวเลขแทน

3.2 ด้านคำถามส่วนปฏิสัมพันธ์

3.2.1 ควรปรับปรุงภาษาทางวิชาการให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และตัดคำฟุ่มเฟือยเพื่อให้คำถามกระชับขึ้น

3.2.2 คำถามส่วนปฏิสัมพันธ์บางข้อที่ใช้ชื่อคนมาเป็นส่วนหนึ่งของคำถามให้ปรับปรุงใหม่เพื่อความเป็นปัจจุบัน ให้คู่มือฯ มีความเป็นกลาง สามารถใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย

3.2.3 ตัดคำถามบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบออก

3.2.4 เพิ่มคำถามส่วนปฏิสัมพันธ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. การสร้างรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ โดยนำรายละเอียดต่าง ๆ จากขั้นตอนการออกแบบและขั้นตอนการพัฒนาข้างต้นมาสร้างต้นแบบเพื่อดูความเหมาะสมและความสวยงาม

5. เสนอรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษา และความเหมาะสม ด้วยการหาคำดัชนีความเหมาะสมของกลุ่มฯ สำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ดังรายชื่อต่อไปนี้

5.1 นางสาวจินตนา ไบกาซุย์ ผู้อำนวยการสถาบันการแปลหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

5.2 ดร. มนัส บุญประกอบ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ ควรหาเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5.4 อาจารย์ชัยยศ วณิชวัฒนาวุฒิ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.5 นายศุภวัฒน์ จงศิริ กรรมการผู้จัดการบริษัทคอมอาร์ต โปรดักชั่น จำกัด

ในการนำเสนอรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ ผู้วิจัยเสนอรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ พร้อมด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ โดยถ่วงน้ำหนักความเหมาะสมของรูปเล่มจำลองของกลุ่มฯ สำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่คำนวณได้ในด้านใดมีค่ามากกว่า

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับเด็ก เป็นแบบสัมภาษณ์การเลือกหนังสือเด็กที่เด็กพึงพอใจ ซึ่งวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยพัฒนา ดำเนินตามลำดับ ดังนี้

7.1 ศึกษาเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบคู่มือฯ

การออกแบบหนังสือ และการเลือกหนังสือเด็กโดยการพิจารณารายละเอียดด้านต่าง ๆ ของหนังสือ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านโครงเรื่อง ด้านกายภาพ ความพึงพอใจของเด็กที่มีลักษณะที่แตกต่างกันไป ในระดับอายุ เพศ รวมไปถึงรายละเอียดเสริมในเรื่องสติปัญญา ความถนัดตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของเด็ก

7.2 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแบบสัมภาษณ์ ที่มีข้อคำถามถึงการเลือกหนังสือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา และด้าน โครงเรื่องของหนังสือ

7.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาณิพนธ์ ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษาพร้อมกับพิจารณาข้อที่เห็นว่าเหมาะสม

7.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับจากประธานและกรรมการควบคุมปริญญาณิพนธ์มาแก้ไขปรับปรุงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองภาคสนามทั้งสองครั้ง

8. การทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องของคู่มือฯ ด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษา ด้านความชัดเจนของภาพ ด้านความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามเนื้อหาของคู่มือฯ โดยกลุ่มตัวอย่างในการทดลองภาคสนามเบื้องต้น ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็กในปกครองซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี 6 คู่ (ผลอง ทับศรี, ม.ป.ป., สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 2540, Borg & Gall, 1989 อ้างถึงใน พูลศรี เวศย์อุฬาร, 2543) ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี โดยสุ่มเลือกนักเรียนระดับชั้นละ 1 คน จับคู่กับผู้ปกครอง ของนักเรียน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 6 คู่

โดยในการทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 นี้ผู้วิจัยกำหนดการทดลอง ดังมีรายละเอียด คือ

8.1 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองอ่านคู่มือฯ

8.2 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองใช้คู่มือฯ ทำนายประเภทของหนังสือที่เด็กในปกครองของตนชอบ 3 อันดับ และทำนายโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กในปกครองของตนชอบ 3 อันดับ ผู้วิจัยบันทึกผลการทำนายและในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองใช้คู่มือฯ อยู่ นั้น ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในการใช้คู่มือฯ ของกลุ่มตัวอย่าง

8.3 หลังจากทีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบเรียบร้อยแล้วจึงให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในปกครองของผู้ปกครองในแต่ละคู่ เลือกหนังสือเรียง

อันดับตามความพึงพอใจของตนเองจากตัวอย่างหนังสือที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ 3 อันดับ โดยตัวอย่างหนังสือที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ในแต่ละเล่มจะมีรหัสอันจะเป็นตัวแสดงว่าหนังสือเล่มนั้น ๆ จัดอยู่ในประเภทและโครงเรื่องลักษณะใด (ตารางที่ 6) ผู้วิจัยบันทึกผลการเลือกหนังสือ

8.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองถึงข้อคิดเห็น ความพึงพอใจต่อคู่มือฯ และข้อบกพร่องของคู่มือฯ พร้อมทั้งสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กถึงเหตุผลในการเลือกหนังสือ

8.5 ผู้วิจัยตรวจสอบความสอดคล้องของผลการเลือกหนังสือเด็ก ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ซึ่งความสอดคล้องของผลการเลือกหนังสือเด็ก รวมทั้งข้อคิดเห็น และข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือ ครั้งที่ 1 ต่อไป

9. วิเคราะห์ผลการทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 และสรุปแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือฯ ครั้งที่ 1

10. ปรับปรุงคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ครั้งที่ 1

11. การทดลองภาคสนามครั้งที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิภาพ และเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องของคู่มือฯ อีกครั้ง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองและเด็กในปกครอง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 36 คู่ (ฉลอง ทับศรี, ม.ป.ป, สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม, 2540, Borg & Gall, 1989 อ้างถึงใน พูลศรี เวศย์อุฬาร, 2543) ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากประชากรนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี โดยผู้วิจัยสุ่มเลือกห้องเรียน ในระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากชื่อนักเรียนในห้องเรียนนั้น ๆ ห้องละ 6 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 36 คนจับคู่กับผู้ปกครองของตนเอง

การทดลองภาคสนามครั้งที่ 2 มีขั้นตอนในการทดลองเหมือนการทดลองภาคสนามครั้งที่ 1 แต่ผู้วิจัยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างขึ้น เป็นผู้ปกครองและเด็กในปกครองซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 36 คู่

12. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของผลการเลือกหนังสือเด็กโดยการใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก กับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็ก จากผลการทดลองภาคสนามครั้งที่ 2 และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือฯ ครั้งที่ 2

13. การปรับปรุงคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ก่อนนำไปทดลองใช้จริงในภาคสนาม ของชั้นประเมิน

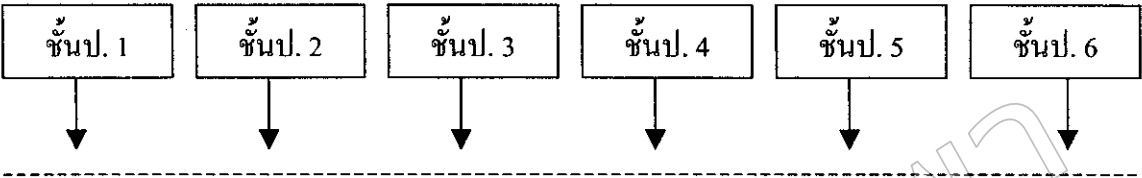
ขั้นประเมิน

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กในขั้นประเมิน ได้แก่

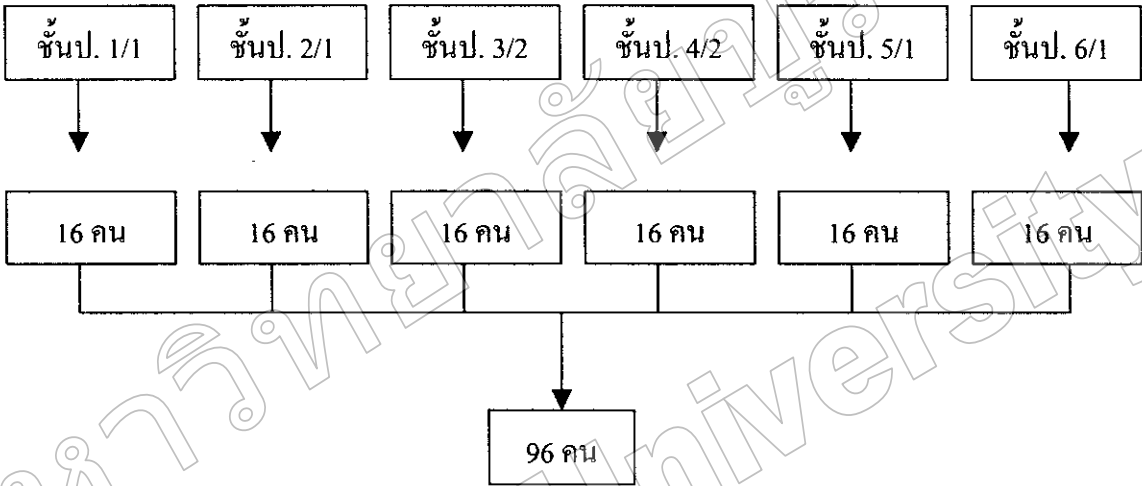
1. ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น ในด้านความง่ายในการใช้งานและความเหมาะสม ตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยผู้ใหญ่
2. ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่พัฒนาขึ้นในด้านการใช้เลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครองและเด็กในปกครอง อายุ 6 – 11 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 96 คู่ (ฉลอง ทับศรี, น.ป.ป., สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม, 2540, Borg & Gall, 1989 อ้างถึงใน พูลศรี เวศย์อุพาร, 2543) ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งผู้วิจัยสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากประชากรนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี โดยสุ่มห้องเรียนระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก รวชื่อนักเรียนในห้องเรียนนั้น ๆ ห้องละ 16 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 96 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและเด็กในปกครองทั้งสิ้นเป็น 96 คู่ ดังแสดงในภาพที่ 5

ชั้นที่ 1 กลุ่มห้องเรียนระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน

ชั้นที่ 2 กลุ่มอย่างง่ายห้องละ 16 คน

ภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ซึ่งข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่างเด็กในปกครอง ผู้วิจัยได้แสดงไว้ในตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

ข้อมูล	จำนวน (n=96)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 35 ปี	27	28.13
1.2 35-45 ปี	51	53.13
1.3 สูงกว่า 45 ปี	18	18.75
2. เพศ		
2.1 ชาย	25	26.04
2.2 หญิง	71	73.96
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าประถมศึกษา	-	-
3.2 ประถมศึกษา	31	32.29
3.3 มัธยมศึกษา	29	30.21
3.4 อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา	17	17.71
3.5 อุดมศึกษา	19	19.79

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-45 ปี (ร้อยละ 53.13) ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 73.96 และร้อยละ 26.04 ตามลำดับ) และผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 32.29) รองลงมา มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และระดับอาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา (ร้อยละ 30.21, 19.79 และ 17.71) และไม่มีผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคนใดมีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในปกครอง

ข้อมูล	จำนวน (n=96)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 6-7 ปี	22	22.90
1.2 8-9 ปี	30	31.27
1.3 10-11 ปี	44	45.83
2. เพศ		
2.1 ชาย	36	37.50
2.2 หญิง	60	62.50
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษาปีที่ 1	16	16.67
3.2 ประถมศึกษาปีที่ 2	16	16.67
3.3 ประถมศึกษาปีที่ 3	16	16.67
3.4 ประถมศึกษาปีที่ 4	16	16.67
3.5 ประถมศึกษาปีที่ 5	16	16.67
3.6 ประถมศึกษาปีที่ 6	16	16.67

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า เด็กในปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 10-11 ปีมีมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 8-9 ปี (ร้อยละ 31.27) และอันดับสุดท้ายคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 6-7 ปี (ร้อยละ 22.90) นอกจากนี้เด็กในปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเพศหญิงมากกว่าเด็กเพศชาย (ร้อยละ 62.50 และ 37.50 ตามลำดับ) และเด็กในปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน (ร้อยละ 16.67)

การพัฒนาเครื่องมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ในชั้นเรียนนั้นมีรายละเอียดของวิธีการในการประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยชั้นเรียน ได้แก่ แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อเครื่องมือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยเครื่องมือดังกล่าวแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของเด็ก ได้แก่ อายุ และเพศของเด็ก

ตอนที่ 2 เป็นมาตราวัดทัศนคติ เพื่อหาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ตามวิธีของลิเคิร์ต ที่กำหนดช่วงความรู้สึกออกเป็น 5 ระดับ กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ช่วงคะแนน (กาญจนา มณีแสง, 2545, หน้า 84; บุญธรรม กิจปรีดาสุขบริสุทธิ, 2542, หน้า 137-138) คือ

พึงพอใจมากที่สุด	คะแนน	4
พึงพอใจมาก	คะแนน	3
พึงพอใจปานกลาง	คะแนน	2
พึงพอใจน้อย	คะแนน	1
ไม่พึงพอใจ	คะแนน	0

แปลผลเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อตามความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.5 – 4.0 หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.5 – 3.4 หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.5 – 2.4 หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.5 – 1.4 หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0 – 0.4 หมายถึง	ไม่พึงพอใจ

ซึ่งขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีวิธีดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบคู่มือฯ

การออกแบบหนังสือ และการเลือกหนังสือเด็กโดยการพิจารณารายละเอียดด้านต่าง ๆ ของหนังสือ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านกายภาพ ความพึงพอใจของเด็กที่มีลักษณะที่แตกต่างกันไปในระดับอายุ เพศ รวมไปถึงรายละเอียดเสริมในเรื่องสติปัญญา ความถนัดตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของเด็ก

1.2 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแบบสอบถามที่มีข้อคำถามถึงการเลือกหนังสือในด้านต่าง ๆ ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประเภท และด้านโครงเรื่อง

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาณิพนธ์ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษาพร้อมกับพิจารณาข้อที่เห็นว่าเหมาะสม

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากประธานและกรรมการควบคุมปริญญาณิพนธ์มาแก้ไขปรับปรุงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้จริงในภาคสนาม

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นประเมิน ได้แก่ แบบบันทึกผลการเลือกหนังสือ โดยแบบบันทึกที่สร้างขึ้นนั้นเป็นตารางสำหรับบันทึกประเภทและโครงเรื่องของหนังสือที่เลือกได้ตามแนวทางของคู่มือฯ 3 อันดับ และบันทึกรายชื่อและรหัสของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กเลือก เรียงตามอันดับ 3 อันดับ โดยตัวอย่างแบบบันทึกผลการเลือกหนังสือ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลการเลือกหนังสือ และรหัสประเภทและรหัสโครงเรื่องของหนังสือ ดังแสดงในตารางที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ ได้แก่

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างแบบบันทึกผลการเลือกหนังสือ ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคู่
คู่ที่

ประเภทของหนังสือ ที่ผู้ปกครองเลือก	รหัส	โครงเรื่องของ หนังสือที่ ผู้ปกครองเลือก	รหัส	หนังสือที่เด็ก ในปกครองเลือก	รหัส
1. หนังสือการ์ตูน	ก.	1. ลีกลับ	5	1. โคนัน	ก5
2. หนังสือภาพ	ภ.	2. ความรัก	4	2. รองเท้าสีแดง	ภ4
3. หนังสือนิทาน	น.	3. ชีวิตสัตว์	6	3. แฮร์รี่พอตเตอร์	น5

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการจัดกระทำข้อมูลผลการเลือกหนังสือของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

รหัสประเภท/เรื่องของ หนังสือ	หนังสือการ์ตูน	หนังสือภาพ	หนังสือนิทาน
1. ลีกลับ	ก5	ภ5	น5
2. ความรัก	ก4	ภ4	น4
3. ชีวิตสัตว์	ก6	ภ6	น6

ตารางที่ 6 แสดงรหัสประเภทและรหัสเรื่องของหนังสือเด็ก

รหัสแสดงประเภท/ เรื่องของหนังสือ	หนังสือ ภาพ	หนังสือ นิทาน/ นิยาย	หนังสือ ร้อยกรอง	หนังสือ ชีวประวัติ	หนังสือ ความรู้	หนังสือ การ์ตูน	หนังสือ กิจกรรม
1. ผจญภัย	ภ1	น1	ร1		ค1	ก1	
2. เกี่ยวกับกีฬา	ภ2	น2	ร2		ค2	ก2	
3. เกี่ยวกับอาชีพ	ภ3	น3	ร3		ค3	ก3	
4. เกี่ยวกับความรัก	ภ4	น4	ร4	ป	ค4	ก4	ช
5. เรื่องลึกลับ	ภ5	น5	ร5		ค5	ก5	
6. เรื่องชีวิตสัตว์	ภ6	น6	ร6		ค6	ก6	
7. เรื่องวิทยาศาสตร์	ภ7	น7	ร7		ค7	ก7	

3. การทดลองใช้จริงในภาคสนาม เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลุ่มสำหรับผู้ปกครอง ในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น ในการใช้เลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก และเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อกลุ่มสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองและเด็กในปกครอง อายุ 6 – 11 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของโรงเรียนชุมชน วัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 96 กลุ่ม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้จริงในภาคสนาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันตคาม และครูประจำชั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยในการทดลองภาคสนามนี้ผู้วิจัยกำหนดให้มีรายละเอียดการทดลอง คือ

4.1 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในปกครองของผู้ปกครองในแต่ละกลุ่ม เลือกหนังสือเรียง 3 อันดับตามความพึงพอใจของตนเอง จากตัวอย่างหนังสือที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ 37 เล่ม โดยตัวอย่างหนังสือที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ในแต่ละเล่มจะมีรหัสอันจะเป็นตัวแสดงว่าหนังสือเล่มนั้น ๆ จัดอยู่ในประเภทและ โครงเรื่องลักษณะใด (ตารางที่ 9) บันทึกผลการเลือกหนังสือลงบนแบบบันทึกผลการเลือกหนังสือ (ตารางที่ 7) เพื่อนำข้อมูลไปตรวจสอบความสอดคล้องของผลการเลือกหนังสือเด็กของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 96 กลุ่ม

โดยผู้วิจัยกำหนดการให้คะแนนเพื่อนำข้อมูลไปตรวจสอบความสอดคล้องของผลการเลือกหนังสือเด็ก ของกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 ระดับ คือ

3 คะแนน หมายถึง ผลการเลือกหนังสือหนังสือเด็กโดยการใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก กับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตรงกัน ทั้ง 3 อันดับ

2 คะแนน หมายถึง ผลการเลือกหนังสือหนังสือเด็กโดยการใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก กับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตรงกัน 2 อันดับ

1 คะแนน หมายถึง ผลการเลือกหนังสือหนังสือเด็กโดยการใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก กับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตรงกัน 1 อันดับ

0 คะแนน หมายถึง ผลการเลือกหนังสือหนังสือเด็กโดยการใช้คู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก กับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กไม่ตรงกัน

4.2 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองอ่านคู่มือฯ

4.3 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองใช้แบบทำนายลักษณะหนังสือที่เด็กชอบในคู่มือฯ ทำนายประเภทของหนังสือที่เด็กในปกครองของตนชอบ 3 อันดับ และทำนายโครงเรื่องของหนังสือที่เด็กในปกครองของตนชอบ 3 อันดับ บันทึกผลการทำนายลงในแบบบันทึก (ตารางที่ 7)

4.4 ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองทำแบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น

5. จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคู่มือฯ

5.2 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้

5.3 จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา และข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในปกครอง ได้แก่ อายุ เพศ ศักยภาพที่ใช้นำเสนอข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง และข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในปกครอง ได้แก่ ร้อยละ

5.3.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่พัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติบรรยาย วัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางจากมาตรวัดทัศนคติ ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

และสถิติบรรยาย ที่ใช้วัดการกระจายจากมาตรวัดทัศนคติ ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ได้แก่ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N}}$$

เมื่อ $S.D.$ หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

หากผลจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้อ่านวัยผู้ใหญ่ ที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นในแต่ละด้านมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 2.5 ขึ้นไปถือว่าคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในด้านความพึงพอใจ

5.3.3 วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก โดยวิเคราะห์ผลการเลือกหนังสือเด็กโดยคู่มือฯ ว่าตรงกับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กเป็น 3 ประการ

5.3.3.1 คู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กทั้ง 3 อันดับ 2 อันดับ 1 อันดับเป็น 75% และคู่มือฯ ช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ไม่ตรงกับความพึงพอใจของเด็กเป็น 25%

5.3.3.2 คู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กทั้ง 3 อันดับเป็น 25% 2 อันดับเป็น 50% และ 1 อันดับเป็น 25%

สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติทดสอบไคสแคว์ (χ^2 -test) เพื่อทดสอบว่าประชากรมีการแจกแจงเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ (Goodness of Fit Test) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2540, หน้า 189)

$$\chi^2 = \frac{\sum (O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ χ^2 หมายถึง ค่าไคสแคว์

O_i หมายถึง จำนวนครั้งในระดับที่ i ที่เกิดขึ้นจริง

E_i หมายถึง จำนวนครั้งในระดับที่ i ที่คาดว่าจะเกิด

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ ได้แก่

H_0 : อัตราส่วนของผลการเลือกหนังสือเด็กที่ตรงกัน 3 อันดับ: 2 อันดับ: 1

อันดับ = 1: 2: 1

H_1 : อัตราส่วนของผลการเลือกหนังสือเด็กที่ตรงกัน 3 อันดับ: 2 อันดับ: 1

อันดับ $\neq$ 1: 2: 1

และ

H_0 : อัตราส่วนของผลการเลือกหนังสือเด็กที่ตรงกัน 3 อันดับ, 2 อันดับและ

1 อันดับ: 0 อันดับ = 3: 1

H_1 : อัตราส่วนของผลการเลือกหนังสือเด็กที่ตรงกัน 3 อันดับ, 2 อันดับและ 1

อันดับ: 0 อันดับ $\neq$ 3: 1

หากผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเลือกหนังสือเด็กโดยกลุ่มตัวอย่าง ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน H_0 ตรงกับผลการเลือกหนังสือเด็กตามความพึงพอใจของเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ถือว่ากลุ่มตัวอย่างสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถใช้เลือกหนังสือเด็กได้ ตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก

5.3.3.3 กลุ่มตัวอย่างสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กสามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็ก วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กของกลุ่มตัวอย่างสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของกลุ่มตัวอย่าง เทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของประชากร สถิติที่ใช้ ได้แก่ Z-test (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2539, หน้า 103-104)

$$Z = \frac{\bar{Z} - \mu_0}{\frac{S.D.}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ μ_0 หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของ

ประชากร

$\bar{Z}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของ

กลุ่มตัวอย่าง

$S.D.$ หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลการเลือก

หนังสือที่ตรงกันของกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง จำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานเพื่อการทดสอบ ได้แก่

H_0 : ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันมีค่า = 1.50

H_1 : ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันมีค่า < 1.50

หากผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่า Z ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน H_0

หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ 1.50

ตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของประชากร แสดงว่า คู่มือสำหรับ

ผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถใช้เลือกหนังสือเด็กได้

ตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก

6. การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ตามแนวทางที่ได้จากการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์

ข้อมูล

7. สรุปผลการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก